

0	2	4	6	8	10	11	13	15	17	19	21	22	26	32	36	42	48	55	60	66	72	75	82	86	92	96	98	100

UUTISET

EU:ssa kuolee vuosittain 25 000 ihmistä vastustuskykyisten bakteerin aiheuttamiin infektioihin. **EUROOPAN TARTUNTATAUTIVIRASTO**

Suomessa kiinnitetään huomiota eläinten oloihin ja tautien ennaltaehkäisyyn, joten lääkkeitä käytetään vähemmän kuin monissa muissa maissa.

Suomen ruokaturvallisuus maailman huippua

Laakereille ei ole varaa jäädä lepäilemään, sillä riskit kasvavat jatkuvasti.

Elintarviketurvallisuus on Suomessa maailman huippuluokkaa, torstaina julkaistettu valtioneuvoston selonteko toteaa. Hyvää tilannetta olisi mahdollista käyttää nykyistä enemmän hyväksi vientimarkkinoilla ja viestinnässä, selvityksessä ehdotetaan.

Ruokaturvallisuus ei ole syntynyt vahingossa, vaan kovan

työn tuloksena.

Se ei myöskään ole ilmaista: pelkästään omavalvonnan kirjausten arvioidaan maksavan elintarvikeketjun toimijoille 188 miljoonaa euroa vuodessa. Kunnallisen elintarvikevalvonnan vuosikustannukset ovat 26 miljoonaa euroa ja valtion elintarvikevalvonnan samaa luokkaa.

Laatu lähtee maatiloilta. Raportti kertoo muun muassa vuonna 2008 toteutetusta EU:n laajuisesta teurastamokartoituksesta. Suomessa teurastamoihin toimitetuista broilerieristä 3,9 prosentissa oli kampylobakteeria, kun vastaava luku koko EU:ssa oli 70 prosenttia.

Tartuntatautirekisteriin ilmoitetaan meillä vuosittain 2 000–3 000 salmonellatartuntaa, joista 85 prosenttia on saatu ulkomailta.

Resistentit bakteerit ovat todellinen uhka Hyvään tilanteeseen ei kuitenkaan saa tuudittautua.

Raportti mainitsee muun muassa tilakokojen kasvuun ja erikoistumiseen liittyvät tautiriskit. Verkottuneessa tuotannossa eläinten riski sairastua on suurempi kuin jos eläin kasvaisi teurasikään saakka yhdellä tai kahdella tilalla.

Suomessa keskitytään tuotantoeläinten tautien ennaltaehkäisyyn, ja mikrobilääkkeitä

käytetään suhteellisen vähän ja hallitusti. Tilakokojen kasvaessa tuotantoeläinten ryhmälääkitys kuitenkin yleistyy, selvityksessä todetaan.

Lisäksi uudet markkinoille tulevat mikrobilääkkeet ovat pääosin laajakirjoisia ja pitkävaikutteisia, mikä lisää riskiä bakteerien muuttumiseen resistenteiksi eli lääkkeitä kestäviksi.

Euroopan tartuntatautiviraston mukaan EU:ssa kuolee vuosittain 25 000 ihmistä vastustuskykyisten bakteerien aiheuttamiin infektioihin.

Tuontiruoka lisää riskejä Suomessa myytävien elintar-

vikkeiden kotimaisuusaste oli vuonna 2008 noin 75 prosenttia. Riippuvuus tuonnista kuitenkin lisääntyy.

Selonteko korostaa, että elintarviketurvallisuusriskit kasvavat tuontiruuan lisääntyessä. Ennusteena on, että epidemioiden ja mikrobilääkkeitä kestävien bakteerien määrää kasvaa.

Kansainvälistyminen ja taloustilanteen kiristyminen lisäävät myös epärehellisen toiminnan aiheuttamia riskejä.

”Kukaan olisi uskonut, että maitoon ryhdyttään lisäämään muovia”, maa- ja metsätalousministeriön kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio sanoi selonteon julkistamistilaisuudessa torstaina viitaten Kiinan

melamiiniskandaaliin. ”Mutta ihmisen on kekseliäs taloudellisesti aineudessaan.”

Väärä ravitsemus on iso riski

Selonteko listaa suuren määrän tauti-, jäämä-, vierasaine- ja monia muita riskejä. Husu-Kallio huomauttaa kuitenkin, että suurimmat riskit liittyvät ihmisten omiin valintoihin.

Pahin ongelma on väestön lihominen ja erityisesti runsas energian, tyydyttyneen rasvan, suolan ja sokerin käyttö. Ihmisten kolesteroli- ja verenpainearvot kohoavat ja diabeteksen sekä sydän- ja verisuonitautien riski kasvaa.

SATU LEHTONEN

”Kuluttaja ei osta ulkomaista luomumaitoa”

Luomutuotteista parhaiten käyvät Pohjoismaissa kaupaksi tuoretuotteet, kuten maito, liha, hedelmät ja vihannekset. Ulkomaisen toimijan ei kuitenkaan kannata pyrkiä ensisijaisesti tuoremarkkinoille, neuvoo ostotohtaja **Charlotte Nilsson-Nordby** Coop Tradingin pääkonttorista Tanskasta.

Mahdollisuuksia on silti paljon, kuten luomujäätelö, -sokeri sekä -hiutaleet ja muut -aamiatuotteet, Nilsson-Nordby sanoo. Hän puhui Pro Luomun järjestämässä luomutuotteiden vientiä käsitelleessä seminaarissa torstaina Helsingissä.

Coop Trading A/S hankkii päivittäistavaroita sekä non-food-tuotteita Suomen, Tanskan, Ruotsin ja Norjan osuuskauppihin yhteistyössä kansal-

listen hankintaorganisaatioiden kanssa.

Kaikissa neljässä maassa luomun kysyntä kasvaa ja luomutuotteet ovat halventuneet, tosin maakohtaisia eroja on.

Esimerkiksi Tanskassa yleinen talouden taantuma on taittanut kasvun terävimmän kärjen, kun taas Norjassa ollaan vasta pääsemässä vauhtiin.

Kallis luomu ei houkuttele Luomun kuluttajia on yhä enemmän. Eniten kasvaa joukko, joka käyttää luomua satunnaisesti. Tälle ryhmälle hinta on tärkeä valintaperuste, Nilsson-Nordby kertoo.

Coop Tradingin tuotemerkkejä ovat X-tra, Rainbow ja Änglamark, jota ei ole myynnis-

Änglamark-tuotemerkillä myydään muun muassa luomumaitoa.

ottaa haltuun alan ulkopuolelta. ”Jos luomua halutaan edistää kansallisesti ja yhteisesti, sitä pitäisi todella tehdä eikä vain perustaa puolen vuoden hank-

keita, joissa huhuillan harvoja yhteen.”

Luomu jakaa kuluttajat Kuuselan kokemus on, että luo-

sä Suomessa. Änglamarkia voi verrata K-ryhmän Pirkkaan, koska merkillä halutaan viestiä laadusta eikä niinkään edullisuudesta.

Ostojohtaja kuitenkin painottaa, että Änglamark-luomutuote ei koskaan ole kalliimpi kuin vastaava tavanomainen.

”Selvitysten mukaan vain harva kuluttaja Tanskassa ja Ruotsissa haluaa maksaa niin kutsutuista vihreistä tuotteista tavanomaisia enemmän.”

Änglamark-merkillä myydään brändilupausten mukaisesti ”ympäristön kannalta viisaita valintoja”, joksi luomu katsotaan. Merkki viestii, että kuluttaja pitää huolta itsestään, perheestään ja ympäristöstä.

Änglamark-tuotteet ovat myyntimaasta riippuen joko ko-

timaista tai tuontitavaraa. Tuotekirjo sisältää jonkin verran tuoretavaraa mutta pääasiassa muita elintarvikkeita, kuten kahvia, makeisia ja pakesteita.

Tuoteperheeseen hyväksytävien luomutuotteiden täytyy olla sertifioituja joko kansallisesti tai EU-merkillä.

Muilla kuin päivittäistavaroilla pitää olla oikeus käyttää virallisia ympäristömerkkejä, kuten pohjoismaista joutsenmerkkiä.

Suomesta Änglamark-tuotteiden toimittajia on kolme, Nilsson-Nordbyn mukaan lisää kaivataan. Erityisesti haluttaisiin maun, ominaisuuksien ja pakkauksen suhteen innovatiivisia tuotteita.

MAIJA ALA-SIURUA

tavat tutut pullonkaulat: raaka-aineen saatavuus ja hintojen vaihtelut.

”Raaka-ainetta luomukaurahiutaleihin ei riitä. Asian kanssa tapellaan viikosta ja vuodesta toiseen.”

Jos raaka-aineen tasainen saatavuus on epävarmaa, yrityksen ei kannata investoida tai muuten satsata luomuun, Kuusela selittää.

Hänen mukaansa Helsingin Mylly maksaisi raaka-aineesta paremmin, jos sitä olisi enemmän tarjolla.

”Luomuviennin kehittymisen kannalta tuottajien yhteistoiminta on kaikkien etu. Ostoa- myyntimäärät olisivat riittävän suuria, yhteiset menetelmät ja samat lajikkeet takaisivat laadun.”

MAIJA ALA-SIURUA

PTT:N TALOUSTUTKA

Italian vuoro haastaa euroalue

Viime syyskesällä Euroopan keskuspankin (EKP) pääjohtaja Mario Dragi ilmoitti mahdollisesta mutta rajattomasta tuesta ongelmiin ajautuville euroalueen jäsenmaille. Päätös oli odotettu ja pitkään toivottu.

EKP:n tukiohjelman seurauksena euroalueen välitön hajoamisuhka poistui. Markkinavoimat tervehtivät tukiohjelmaa ilolla, minkä seurauksena muun muassa Italian korot ovat painuneet jo alle neljän prosentin.

Tukiohjelmalla oli myönteisten asioiden lisäksi kuitenkin ikävä sivuvaikutuksia. Vielä viime kesänä Italian talouspoliittisen keskustelun ytimessä oli huoli korkeasta korkotasosta ja sen aiheuttamasta haasteesta Italian taloudelle.

Parlamentin puolueet tukivat Montin virkamieshallitusta, koska oli laaja yksimielisyys suurten muutosten tarpeesta. Korkojen laskun myötä välitön paine uudistuksiin katosi. Sen seurauksena puolueet vetivät tuen Montiilta ja ajautuuttiin ennenaikaisiin parlamenttivaaleihin.

Vaalikeskusteluissa äänestäjille luvattiin yhtäällä veronalennuksia ja toisaalla talouden rakenneuudistusten lakkauttamista. Äänestäjien hämmennystä kuvaa se, että alahuoneen suurimmaksi nousi klovin vetämä protestipuolue.

Vaikeiden hallitusneuvottelujen jälkeen perinteiset puolueet löysivät kuitenkin lopulta toisensa ja maahan saatiin hallitus. Hallituspuolueiden vaaliohjelmien mukaisesti hallitus on sitoutunut laskemaan veroja, tuhlamaan verorahoja ja olemaan tekemättä uudistuksia talouden rakenteisiin ainakaan siltä osin, kuin joku voi niistä pahoittaa mielsensä.

Eri maiden säästöohjelmia on hyvin perustein kritisoitu talouden taantumaa pahentavina. Yhteisten velkaantumiseen liittyvien pelisääntöjen rikkojan pitäisi kuitenkin pystyä perustelemaan tekonsa.

Italian esimerkki kuitenkin kertoo, että myös täysin vastuuton ja lyhytnäköinen talouspolitiikka on sallittu. Riittävä ehto luvalle saada harjoittaa vastuutonta politiikkaa on maan suuri koko ja röyhkeä luonne. Valitettavan usein nämä kaksi asiaa kulkevat käsi kädessä.

Ainoa hyvä uutinen Italian tapauksessa on hallituksen lyhyt odotettu elinikä. Huono uutinen euroalueen kannalta on kuitenkin se, ettei näköpiirissä ole mitään realistista ratkaisuehdotusta kansallisvaltioiden vastuuttoman talouspolitiikan estämiseksi.

Eurovaluutta tuo hyvin toimiessaan taloudellista vaurautta ja olojen vakautta alueen ihmisille. Kansallisvaltioiden täydellinen kyvyttömyys sopia uskottavista yhteisistä säännöistä ja käytännöistä on kuitenkin romuttamassa koko suunnianhimoisen projektin.

Nykyinen eurojärjestelmä on vakauden sijaan epävakauden lähde. Vaikka elämä välillä tuntuisi seesteisemmältä, uusi kriisi luuraa aina nurkan takana.

Kansallisvaltioiden poliittisten johtajien tulisi kuitenkin pyrkiä korjaamaan eurojärjestelmän ongelmat. Kansallisiin valuttoihin palaaminen olisi Euroopan tasolla taloudellista hyvinvointia selvästi heikentävä. Uusissa yhteisvaluutoissa olisi puolestaan lopulta samat ongelmat kuin eurossa, mutta siirtymä niihin olisi täynnä riskejä.

Globaalitaloudessa kansallisvaltioiden onkin lopulta pakko opetella yhteistyötä, jos ne haluavat taata vaurautta ja vakautta kansalaisilleen.

MARKUS LAHTINEN on PTT:n tutkimusjohtaja.

markus.lahtinen@ptt.fi

Vidgrenin säätiö palkitsi metsäkoneväkeä

Ponsse Oyj:n perustajan, teollisuusneuvos Einari Vidgrénin perustama ja hänen nimeään kantava säätiö jakoi palkintoja kahdeksannen kerran torstaina Vieremällä.

Metsäkonealan osajia ja keuhittajia palkittiin 90 000 eurolla. Päähuomionosoitus, 15 000 euron Einarin palkinto meni kahdelle ansioituneelle metsäkoneyritykselle. Palkinnon saivat Eero Pyykkönen Ky Paltamosta ja Pentti Häihälä Ypäjältä.

Säätiö myönsi 10 000 euron tunnustuspalkinnon Metsäoetus.fi-sivustolla sen ansiosta metsäkonealan tunnettuuden parantamisessa nuorten keskuudessa ja alan yleisestä markkinointiyöstä.

4 000 euron tunnustuspalkinnon sai Maaseutuammattiin ry, jonka tavoitteena on verkostoida Pohjois-Savon metsä- ja maatalouden yritykset, yhdistykset, oppilaitokset ja muut toimijat yhteiseen tiedustustoimintaan.

3 000 tunnustuspalkinnon menivät Suomen metsämuseo Lustolle, Lapin ammattopiston metsäkoneopetuksen lehtori Tuomo Hakkaraiselle sekä yhdysvaltalaiselle puunkorjuuyrittäjälle Dennis Schoeneckille.

Säätiö palkitsi myös 25 ansioitunutta metsäkoneenkuljettajaa 1 000 euron Einarin kuljettajapalkinnolla sekä 23 metsäkonealan opiskelijaa 500 euron opiskelijastipendillä.

HENRIK SCHÄFER

Kosken kartanon metsät ovat saaneet oman FSC-sertifikaatin. Raaseporin ja Salon rajalla sijaitseva Koski on ensimmäinen yksityismetsätila, jolle on myön-

netty oma FSC-sertifikaatti.

Tähän saakka yksityismetsänomistajat ovat voineet saada FSC-ryhmäsertifikaatin metsäteollisuusyhtiöiden kautta.

Valtaosa yksityismetsistä on ryhmäsertifioitu toisen järjestelmän eli metsänhoitoyhdistysten ja metsänomistajaliittojen to-

teuttaman PEFC:n kautta.

Kosken kartano on panostanut aiemmin luonnonhoitoon lähinnä maataloudessa.

”Metsien sertifioiminen FSC:n mukaan on meille lyhyellä tähtäimellä jopa merkittävä taloudellinen uhras, mutta uskon, että tämä panostus tulee vielä korolla takaisin”, sanoo tilan isäntä **Fredrik von Limburg Ström** tiedotteessa.

”FSC on vähän niin kuin luomutuotanto, aivan liikaa byrokratiaa, joka ärsyttää ja pelottaa suuren osan toimijoista pois. Yhtä varmasti luonto kiittää.”

Kosken kartanon FSC-sertifioinnin toteutti DNV Certification Oy.

MT

Valtio tukee ruuan mainontaa

Elintarvikeala saa Suomessa piilotukea. Turun Sanomien mukaan valtio on käyttänyt alan markkinointiin vuoden 2005 jälkeen lähes 55 miljoonaa euroa. Tänä vuonna maa- ja metsätalousministeriö tukee muun muassa porkkanoiden mainontaa.

Joukko elintarviketeollisuutta lähellä olevia yhdistyksiä pysy pystyssä vain avustusten turvin. Rahoilla on kustannettu ruoka-

reseptejä nettisivuille, kierretty kouluissa kertomassa tuotantoeläinten elinoloista ja kohotettu ammattikeittöiden imagoa. Kauppapuutarhaliitto on saanut rahaa myös kukkien mainontaan.

Kampanjointiin on tarjolla myös EU-tukea. Kiinnostus sitä kohtaan on kuitenkin laimeaa, koska tuensaajan pitäisi maksaa 30 prosenttia kuluista itse.

MT